

Examenreglement

&

Programma van Toetsing en Afsluiting

CURSUSJAAR 2018 / 2019

Visser 't Hooft Lyceum
Kagerstraat 1
2334 CP LEIDEN

VOORWOORD 5 HAVO

Beste leerling,

Het nieuwe schooljaar is inmiddels weer begonnen. Dit is een jaar dat je je leven lang zal blijven herinneren. Dit jaar zal je veel plezier maken, veel leren en ook spannende momenten trotseren. Ik hoop dat je dit jaar zal zien als de kroon op de jaren die je op het VHL hebt doorgebracht en dat je klaar bent om, met een diploma op zak, verdere stappen in het leven te zetten!

Dit Examenreglement en Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) biedt je alle informatie die je nodig hebt om je werkzaamheden goed te plannen. En natuurlijk om je toetsen en examens met goede cijfers te behalen!

De belangrijkste punten van het examenreglement zijn in dit boekje voor je op een rij gezet. Voor meer details kun je de teksten er uitgebreid op nalezen. Bovendien kun je op www.examenblad.nl veel informatie vinden over de centrale examens. De stofomschrijving van de schoolexamens en de planning van toetsen en de andere examenonderdelen vind je op de volgende bladzijden.

Als je er zelf niet uitkomt, dan wil je mentor je natuurlijk graag verder helpen.

Ik wens je veel succes toe komend jaar!

Alexandra Vleeming
Teamleider bovenbouw HAVO

DE BELANGRIJKSTE PUNTEN OP EEN RIJ

Examens en toetsen

- **Bevordering en Schoolexamen:** Vanaf klas 4 heb je niet alleen te maken met de bevordering naar het volgende leerjaar, maar ook met het opbouwen van je schoolexamencijfer. Dit komt naar voren in de verschillende soorten toetsen. Het is dus handig om per vak goed te kijken naar de opbouw van het Schoolexamen, en ook wanneer het wordt afgesloten. (Enkele vakken sluit je af met alleen een Schoolexamen). De meeste vakken hebben ook een Centraal Examen, en gaan dan door tot in de examenklas.
- **Toetsen:** er bestaan in 5 HAVO alleen Schoolexametoetsen (SE). De Schoolexametoetsen worden meestal afgenomen in toetsweken. Schoolexametoetsen tellen allemaal mee voor het eindexamen.
- **Handelingsdelen en Praktische Opdrachten:** Voor Handelingsdelen krijg je geen cijfer, maar deze moeten wel allemaal op tijd gedaan worden. Te laat inleveren van een Handelingsdeel betekent, dat je de eerstvolgende toetsweek geen recht hebt op een herkansing van welk vak dan ook. Praktische opdrachten moeten uiteraard ook allemaal gedaan worden, maar hiervoor krijg je ook een cijfer.
- **Profielwerkstuk:** hieraan begin je in de examenklas. Je krijgt hiervoor apart een uitgebreide instructie. De beoordelingscriteria voor de havo vind je in de bijlage van dit PTA.
- **Hoe wordt het Examendossier bewaard:** de school bewaart de toetsen. Je bent zelf verantwoordelijk voor het bewaren van praktische opdrachten, verslagen e.d. Het profielwerkstuk wordt wel door de school bewaard. Het is dus verstandig om hiervan een kopie te maken voor jezelf, zodat je het profielwerkstuk kunt laten zien bij vervolgopleidingen etc.
- **Toetsweken:** er zijn 2 toetsweken per jaar, zie het overzicht op blz. 20 van het PTA.
- Wat te doen **bij ziekte** tijdens de toetsweek: in dat geval moet één van je ouders of verzorgers 's morgens tussen 8.00 en 8.30 uur naar school bellen, waar zij met één van de functionarissen van dienst de aard van de ziekte bespreken. Gemist werk wordt op de herkansingsdag ingehaald: deze toetsen kun je dus niet herkansen!

Herkansen

- **De herkansingsregeling:** van elke toetsweek kun je één schoolexametoets herkansen, ongeacht het cijfer. Deze herkansing vindt plaats op een van tevoren vastgesteld moment.

Bij het uitdelen van de cijferlijst ontvang je een herkansingsformulier. Dit formulier moet de volgende dag worden ingeleverd. Latere inlevering wordt niet in behandeling genomen. Wordt de herkansing door ziekte gemist dan is er geen mogelijkheid meer deze alsnog te maken.

Zelfstudie

- Tijdens **de tussenuren** werk je, in lokaal 210, aan de grotere opdrachten die je per periode moet doen, of je doet gewoon je huiswerk. De opdrachten vind je in het PTA of in de studiewijzers.
- **Studiezolder/ Mediatheek:** in deze ruimte kun je naslagwerken raadplegen en boeken lenen, op een computer werken, zelf werken, of op fluistertoon met 1 andere leerling overleggen. Het is de bedoeling, dat je de studiezolder binnenkomt en verlaat op de normale leswissel-momenten en dus niet tussendoor, en dat je deze ruimte gebruikt voor *studie*.
- **Studiewijzers:** aan het begin van elke toetsperiode worden de studiewijzers per vak via de elektronische leeromgeving gepubliceerd. Hierin staat wat er in die periode in de lessen gebeurt, wat er van jou aan voorbereiding wordt verwacht, en ook wat en wanneer er getoetst wordt.

REGELING VAN HET EINDEXAMEN TWEEDE FASE

Inleiding

Het college van bestuur van de Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden waaronder het Visser 't Hooft Lyceum valt, heeft in september 2018 het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting vastgesteld die gelden voor 5 HAVO in het cursusjaar 2018/2019. Dit examenreglement wordt gepubliceerd via de website op 1 oktober.

Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gaan uit van de wettelijke vereisten zoals die zijn vastgelegd in de artikelen 31 en 36-45 van het Eindexamenbesluit. Indien van overheidswege nog wijzigingen worden afgekondigd ten aanzien van het eindexamen, zullen ook in deze Regeling veranderingen kunnen worden aangebracht.

Opbouw

Deze regeling bestaat uit zes delen:

- I. Algemene bepalingen
- II. Reglement voor het schoolexamen
- III. Centraal Examen
- IV. Uitslag, herkansing en diplomering
- V. Programma van toetsing en afsluiting

Bijlage:

1. Beoordelingsmodel profielwerkstuk (PWS)

Uittreksel uit het EINDEXAMENBESLUIT v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

De wet	:	de Wet op het voortgezet onderwijs;
Onze Minister	:	Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
Informatie Beheer Groep	:	de Informatie Beheer Groep, genoemd in de verzelfstandiging Informatiseringsbank;
Inspectie	:	de inspectie, bedoeld in artikel 113 of 114 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Bevoegd gezag	:	het bestuur van de Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden
Kandidaat	:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
Gecommitteerde	:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van dit besluit;

VWO	:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
HAVO	:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Locatiedirecteur	:	degene die is belast met de leiding over een locatie van de school;
Examinator	:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
Toets	:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
Eindexamen	:	een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken;
Deeleindexamen	:	een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
Staatsexamencommissie	:	een commissie als bedoeld in artikel 60 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
Herkansing	:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
Examenstof	:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
Herexamen	:	het deelnemen aan een toets over de (gehele) examenstof voor een vak dat niet op het centraal examen wordt getoetst.
Examensecretaris	:	door de locatiedirecteur aangewezen personeelslid die verantwoordelijk voor een correcte uitvoering schoolexamens en Centraal examen. De secretaris legt verantwoording af aan de locatiedirecteur

Artikel 2. Toelating tot het eindexamen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
2. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een instelling voor educatie en beroepsonderwijs in de gelegenheid in plaats van een eindexamen een of meer deeleindexamens af te leggen.
3. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen toelaten kandidaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.
4. Het bevoegd gezag van een instelling voor educatie en beroepsonderwijs kan kandidaten als bedoeld in het derde lid eveneens in de gelegenheid stellen een of meer deeleindexamens aan de desbetreffende school af te leggen.
5. Kandidaten als bedoeld in het derde lid, die worden toegelaten tot het eindexamen van een school voor voortgezet onderwijs, zijn behoudens het bepaalde in het zesde lid aan het bevoegd gezag een door de minister bepaald bedrag verschuldigd voor een volledig eindexamen.
6. In afwijking van het bepaalde in het vijfde lid is een toelatingsbedrag niet verschuldigd door kandidaten die zijn ingeschreven bij een andere uit de openbare kas bekostigde school, - al dan niet in de zin van dit besluit -, afdeling of onderwijsinstelling en die aldaar geen eindexamen dan wel deeleindexamen afleggen.

Artikel 3. Afnemen eindexamen

1. De locatiedirecteur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De locatiedirecteur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot eindexamensecretaris.

Artikel 4. Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en de kandidaat, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep.

De commissie bestaat uit drie leden:

- a) een lid aan te wijzen door het bevoegd gezag, tevens voorzitter van de commissie
- b) een lid aan te wijzen door het deel van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad dat de ouders en leerlingen vertegenwoordigt
- c) een lid aan te wijzen door het deel van de medezeggenschapsraad dat het personeel vertegenwoordigt

Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.

Adres van de commissie van beroep: Commissie van Beroep, p/a Mariënpoolstraat 4, 2334 CZ Leiden

5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Schoolspecifieke Bepalingen

1. Ongeoorloofde afwezigheid bij lessen

Bij vastgesteld spijbelgedrag kan de leerling een herkansing worden ontzegd.

2. Afwezigheid bij toetsen en praktische opdrachten van het schoolexamen en bij de examens van het centraal examen

Afwezigheid:

Als een kandidaat door ziekte o.i.d. niet kan deelnemen aan een onderdeel van het schoolexamen of centraal examen, dan dient dit vóór de aanvang door de ouders/verzorgers meegedeeld te worden aan de locatiedirecteur. Wanneer de kennisgeving mondeling geschiedt, dient het bericht binnen 24 uur schriftelijk te worden bevestigd. Als hieraan niet wordt voldaan, kunnen maatregelen getroffen worden die genoemd zijn in de paragraaf "Onregelmatigheden".

De kandidaat die voor een examentoets of praktische opdracht in het schoolexamen wegens ziekte o.i.d. afwezig is geweest, haalt deze toets zo spoedig mogelijk in. De locatiedirectie bepaalt het moment van inhalen, zo snel als mogelijk is. Voor het inhalen van het centraal examen bepaalt de overheid het inhaalmoment.

Te laat komen:

Als een kandidaat te laat komt voor deelname aan een toets zonder geldige reden, zulks ter beoordeling aan de locatiedirecteur, dan wordt hij/zij verwezen naar de herkansing. De kandidaat heeft dan geen recht meer op een reguliere herkansing.

3. Afwijkende wijze van examineren

De locatiedirecteur kan toestaan dat een kandidaat met een handicap van lichamelijke of geestelijke aard (waaronder dyslexie) het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat, voor zover in overeenstemming met artikel 55 van het Examenbesluit. In dat geval bepaalt de locatiedirecteur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

4. Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

5. Onvoorziene omstandigheden

Mocht een bepaling van het reglement voor een individuele kandidaat een kennelijke onbillijkheid opleveren, dan kan de locatiedirecteur anders beslissen.

II. REGLEMENT VOOR HET SCHOOLEXAMEN

6. Schoolexamen

Het schoolexamen wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van de locatiedirecteur. Het schoolexamen bestaat uit schriftelijke en mondelinge toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en een profielwerkstuk. Onderdelen van het schoolexamen kunnen gedurende de hele bovenbouwperiode worden afgesloten op door de school vastgelegde momenten. Het schoolexamen begint in het vierde leerjaar en wordt definitief afgesloten een week voor het centraal examen (in het laatste leerjaar). Is voor één of meer vakken het schoolexamen niet tijdig voor het centraal examen afgesloten, dan wordt de kandidaat niet tot het centraal examen toegelaten.

Voor het begin van het centraal examen deelt de locatiedirecteur de kandidaat schriftelijk mede welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen, inclusief de beoordeling voor het vak LO en de beoordeling van het profielwerkstuk.

7. Bepaling van de eindcijfers voor het schoolexamen

De eindcijfers voor de vakken van het schoolexamen worden bepaald door het gewogen gemiddelde te nemen van de cijfers voor examentoetsen en praktische opdrachten en af te ronden op één decimaal. De wegingsfactoren van de afzonderlijke toetsen en praktische opdrachten zijn vermeld in het PTA per vak. Bij de bepaling van het eindcijfer schoolexamen Kunst Algemeen en Kunst Beeldend, dan wel Drama, dan wel Muziek telt het cijfer voor Kunst Algemeen 25% mee, het cijfer Beeldend, dan wel Drama, dan wel Muziek voor 75%.

Bij de bepaling van het eindcijfer voor vakken met alleen een schoolexamen wordt het gemiddelde afgerond op het meest nabij liggende gehele getal.

De resultaten van de vakken Godsdienst, Maatschappijleer, Profielwerkstuk en CKV worden voor het Centraal Examen samengevoegd in het zogenaamde combinatiecijfer. Zie hiervoor artikel 23.

8. Definitie en beheer van het examendossier

Het examendossier van een kandidaat is een lijst van alle vakken en hun onderdelen waarin hij/zij eindexamen doet, met de vermelding van de behaalde resultaten. Deze lijst wordt opgesteld, ingevuld en beheerd door de locatiedirecteur. De kandidaat, zijn/haar mentor en de locatiedirectie hebben het recht deze lijst in te zien. Het invullen en beheren van de lijst is de verantwoordelijkheid van de locatiedirecteur.

Als bijlage bij de examendossiers bestaat een map waarin de toetsen worden bewaard die door de kandidaat zijn gemaakt, die door zijn/haar docenten zijn beoordeeld en waarvan de beoordelingen als resultaten zijn opgenomen in het examendossier (de lijst). Ook het beheer van deze bijlage is de verantwoordelijkheid van de locatiedirecteur.

Na afloop van het eindexamen worden het examendossier en de bijlage inclusief het profielwerkstuk door de school bewaard op dezelfde wijze en even lang als de stukken van het centraal examen worden bewaard (voor de tijd van een half jaar).

Ander materiaal, zoals werkstukken voor handelingsdelen, diagnostische toetsen, documentatie en praktische opdrachten, wordt bewaard en beheerd door de kandidaat zelf, tenzij de vaksectie anders voorschrijft. Hij/zij kan dit materiaal in elk geval tonen als een docent of zijn/haar mentor daarom vraagt.

9. Schriftelijke en mondelinge toetsen

Het aantal toetsen per vak en de inhoud van de toetsen (leerstof) worden vastgesteld door de desbetreffende vaksectie overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de richtlijnen die daaromtrent worden gegeven door de locatiedirectie. De toetsen worden opgesteld door de vaksecties. De beoordeling van schriftelijke toetsen geschiedt door de docent aan de hand van een beoordelingsmodel dat is opgesteld door de vaksectie; steekproefsgewijs en in geval van twijfel raadpleegt de docent een vakcollega. De beoordeling van mondelinge toetsen vindt plaats door de docent in overleg met een vakcollega die ook bij de toets aanwezig is (uitgezonderd mondelinge toetsen tijdens de lessen); de locatiedirecteur kan deze bepaling opheffen indien een vaksectie voor een bepaalde mondelinge toets een gedetailleerd beoordelingsmodel heeft vastgesteld. Bij afwezigheid van een vakcollega wordt het mondeling opgenomen.

De toetsen worden afgenomen op door de locatiedirectie vastgestelde momenten en onder toezicht van door de locatiedirectie aangewezen docenten.

De beoordelingen van toetsen worden zo spoedig mogelijk aan de kandidaten meegedeeld, in ieder geval binnen een door de locatiedirectie vastgestelde termijn.

10. Praktische opdrachten

Het aantal praktische opdrachten per vak en de inhoud ervan (soorten) worden vastgesteld door de desbetreffende vaksectie overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de richtlijnen die daaromtrent worden gegeven door de locatiedirectie. De praktische opdrachten worden opgesteld door de vaksecties, met dien verstande dat over de keuze van de onderwerpen overleg gepleegd wordt met vaksecties uit hetzelfde profiel dan wel met verwante vaksecties. De beoordeling van de praktische opdrachten geschiedt door de docent aan de hand van een beoordelingsmodel dat is vastgesteld door de vaksectie; steekproefsgewijs en in geval van twijfel raadpleegt de docent een vakcollega.

Om te bereiken dat de kandidaat een behoorlijke variatie aan soorten praktische opdrachten en van presentatievormen heeft, zorgen de vaksecties voor afstemming met de andere vaksecties uit hetzelfde profiel en pleegt de kandidaat overleg met zijn/haar mentor.

De locatiedirectie ziet erop toe dat de wettelijke bepalingen op dit punt worden nageleefd.

De kandidaat kiest zelf een presentatievorm op basis van de mogelijkheden die door de vaksectie worden geboden

De praktische opdrachten worden door de kandidaat individueel dan wel groepsgewijs uitgevoerd. Indien een opdracht wordt uitgevoerd door een groep, mag deze groep niet kleiner zijn dan twee en niet groter dan vijf en de kandidaten die een groep vormen, behoeven voor de samenstelling de goedkeuring van de docent.

De locatiedirectie geeft richtlijnen betreffende de plaats waar de praktische opdrachten moeten worden uitgevoerd, zulks na overleg met de betrokken vaksecties.

De vaksecties dragen er zorg voor dat de praktische opdrachten minimaal 4 weken voor het inlevermoment aan de leerlingen worden uitgereikt.

De beoordelingen van praktische opdrachten worden zo spoedig mogelijk aan de kandidaten meegedeeld, in ieder geval binnen 3 weken na de uiterste inleverdatum.

11. Handelingsdelen voor de vakken

De vaksecties bepalen zowel het aantal opdrachten voor de handelingsdelen als de inhoud en de vorm overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de richtlijnen die daaromtrent worden gegeven door de locatiedirectie.

Een handelingsdeel moet “naar behoren” voldaan zijn, uiterlijk op het in het PTA vastgestelde moment. Indien een handelingsdeel wel op tijd is verricht, maar niet “naar behoren” voldaan is, stelt de docent een nieuw tijdstip van inlevering vast, maximaal 5 werkdagen nadat geconstateerd is dat e.e.a. niet “naar behoren” was.

Als een kandidaat een handelingsdeel van welk vak dan ook te laat verricht (in eerste of tweede termijn volgens de vorige bepaling), verliest hij zijn recht op een herkansing bij de eerstvolgende toetsperiode. Over de feitelijke ontzegging van de herkansing beslist de locatiedirecteur, of namens hem de teamleider van de afdeling.

De vaksectie stelt de beoordelingscriteria vast en zorgt voor afstemming met de vakken uit hetzelfde profiel. De beoordeling of de handeling “naar behoren” is uitgevoerd, geschiedt door de docent; steekproefsgewijs en in geval van twijfel raadpleegt hij een vakcollega.

Activiteiten voor handelingsdelen kunnen door kandidaten in groepen worden uitgevoerd, maar de beoordeling is individueel, tenzij de vaksectie anders bepaalt.

De locatiedirectie geeft richtlijnen betreffende de plaats waar de activiteiten voor de handelingsdelen moeten worden uitgevoerd, zulks na overleg met de betrokken vaksecties. De vaksecties zorgen ervoor dat handelingsdelen 4 weken voor het inlevermoment worden opgegeven.

12. Handelingsdelen voor andere delen van het examendossier

Delen van het examendossier die niet bij een vak behoren, maar waaraan wel studielast toegerekend wordt, worden afzonderlijk in het examendossier vermeld. De locatiedirectie bepaalt aan welke eisen de kandidaten voor deze onderdelen moeten voldoen. Deze eisen worden opgenomen in het PTA. Deze onderdelen zijn uitsluitend handelingsdelen waaraan “naar behoren” moet zijn voldaan.

13. Profielwerkstuk

De locatiedirectie stelt een instructie op voor het maken en beoordelen van een profielwerkstuk. Deze criteria voor de beoordeling worden opgenomen als bijlage van deze Regeling en de instructie zelf wordt apart uitgereikt. Daarin zijn ook de volgende bepalingen opgenomen.

Voor een profielwerkstuk kan elk vak gekozen worden met een minimum studielast van 320 uur.

De locatiedirecteur wijst de begeleidende docenten aan, zoveel mogelijk rekening houdend met het onderwerp van het profielwerkstuk. Uit elke vaksectie zal tenminste een begeleider beschikbaar zijn. Het profielwerkstuk wordt gemaakt door groepjes van drie kandidaten; bij uitzondering kan de locatiedirecteur een kandidaat toestaan een profielwerkstuk alleen of met een andere kandidaat te maken.

Als het onderwerp is goedgekeurd en is vastgesteld welke docent als begeleider optreedt, maken de kandidaten een plan van aanpak volgens de handleiding van het profielwerkstuk. Dit plan van aanpak behoeft de goedkeuring van de begeleidende docent.

14. Regeling voor herkansing in het schoolexamen

Elke kandidaat heeft de gelegenheid een toets of praktische opdracht te herkansen, met inachtneming van de volgende bepalingen:

1. Een vaksectie kan bepalen dat een toets of praktische opdracht niet kan worden herkanst; een dergelijke bepaling wordt vermeld in het PTA.
2. De herkansing dient plaats te vinden op het eerstvolgende herkansingsmoment.
3. Een bepaalde toets of praktische opdracht kan slechts éénmaal worden herkanst.
4. Het aantal herkansingen van een kandidaat mag niet meer zijn dan één per toetsperiode. De locatiedirecteur heeft de mogelijkheid in bijzondere gevallen van deze regel af te wijken, uitsluitend ten gunste van de kandidaat en voor zover de wettelijke bepalingen dit mogelijk maken.
5. De kandidaat meldt zijn/haar wens om een bepaalde toets of praktische opdracht te herkansen op een daarvoor bestemd formulier en levert het één werkdag na uitreiking van de cijfers in bij het secretariaat.
De herkansing vindt dan plaats voor aanvang van de volgende toetsperiode.

6. Bij afwezigheid op het moment van de herkansing vervalt in de regel de mogelijkheid tot herkansing van de desbetreffende toets, zulks ter beoordeling van de locatiedirecteur.

Handelingsdelen kunnen niet herkanst worden.

Er moet "naar behoren" aan zijn voldaan uiterlijk op het in het PTA vastgestelde tijdstip.

Indien een kandidaat te laat een handelingsdeel verricht, wordt dit beschouwd als een herkansing volgens bovenstaande bepalingen.

15. Regeling voor het herexamen van een vak in het schoolexamen

Elke kandidaat heeft de gelegenheid in één vak met alleen een schoolexamen (4 HAVO godsdienst, 5 HAVO maatschappijleer), een herexamen te doen, met inachtneming van de volgende bepalingen:

1. Het eventuele herexamen vindt plaats voordat het examendossier wordt afgesloten en nadat alle examentoetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen zijn gedaan.
2. Het cijfer voor het herexamen vervangt het eerder behaalde eindcijfer, tenzij dat laatste hoger was. In het algemeen blijft het cijfer voor de praktische opdrachten staan en vervangt het herexamen dus alleen het cijfer van de toetsen voor een vak.

16. Zittenblijven, zakken en het examendossier: vrijstellingen

Kandidaten die zakken voor het eindexamen en het examen nogmaals wensen te doen, en kandidaten die blijven zitten, dienen alle toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en examens van het afgelopen jaar over te doen.

Zij kunnen alleen een vrijstelling verkrijgen voor de onderdelen van het examendossier die zijn beoordeeld met een zes of hoger, als “voldoende”, “goed” of als “naar behoren voldaan”, als daaraan geen of vrijwel geen lestijd (contacturen) is gekoppeld.

(Dit geldt voor het profielwerkstuk, voor praktische opdrachten die buiten de lessen en/of zelfs buiten de school worden verricht, bepaalde praktische opdrachten bij CKV, culturele activiteiten buiten de lessen, en handelingsdelen voor LOB).

Deze vrijstellingen zijn verder aan de volgende bepalingen gebonden:

1. De vrijstellingen gelden niet voor het bijwonen van de lessen van de betrokken vakken en gelden nooit voor toetsen.
2. Een vrijstelling wordt beschouwd als een recht, niet als een plicht: de kandidaat kan een activiteit opnieuw verrichten; een eventueel gunstiger beoordeling telt dan.
3. In het geval van groepswork bij het opnieuw doen van praktische opdrachten zal het laatst behaalde cijfer voor deze opdracht het eerder behaalde cijfer vervangen, tenzij een vaksectie hierover anders beslist.

Wanneer een kandidaat zakt voor het eindexamen, maar zijn recht om herexamen te doen in één vak met alleen een schoolexamen heeft gebruikt, krijgt hij opnieuw de mogelijkheid om in de volgende cursus herexamen te doen volgens artikel 15.

Wanneer een kandidaat zakt voor het eindexamen en het examenjaar overdoet, komt de kandidaat onder de regelingen van het dan geldende PTA.

III. CENTRAAL EXAMEN

17. Toezicht Centraal Examen

De locatiedirecteur draagt er zorg voor dat de kandidaten het werk onder toezicht van medewerkers maken, met dien verstande dat steeds per 25 kandidaten ten minste één toezichthouder aanwezig is en in elk lokaal van de school waar het werk gemaakt wordt, ten minste twee doch maximaal drie van hen aanwezig zijn. Zij die toezicht hebben gehouden bij het centraal examen maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de locatiedirecteur samen met het gemaakte examenwerk.

18. Extra vak

Een kandidaat die in het laatste leerjaar de lessen in meer examenvakken heeft gevolgd, dan in het examenbesluit is omschreven, legt in dat vak of in die vakken ook eindexamen af.

19. Te laat komen

Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na het begin van de zitting van het centraal examen tot die zitting worden toegelaten. Een kandidaat die meer dan een half uur na het begin van het centraal examen komt, wordt niet tot die zitting toegelaten. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de locatiedirecteur, kan de kandidaat voor dat onderdeel worden verwezen naar het tweede respectievelijk derde tijdvak.

20. Werkwijze Centraal Examen

1. Het werk, ook het kladwerk, wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door of vanwege de locatiedirecteur, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier is verstrekt. Het is niet toegestaan de in te leveren uitwerking met potlood te maken tenzij in de opgaven iets anders wordt voorgeschreven of de aard van het voor de beantwoording te maken werkstuk (of een deel daarvan) vraagt om een uitwerking met potlood.
2. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook aangaande de opgaven gedaan, tenzij de autoriteit m.b.t. het Centraal Examen de locatiedirecteur hiertoe machtigt.

3. Het gebruik van hulpmiddelen als boeken, logaritmetafels, tabellen en dergelijke is de kandidaat verboden met uitzondering van die waarvan het gebruik door de commissie, belast met de vaststelling van de opgaven, is toegestaan. Voor de aanvang van het Centraal Examen wordt de kandidaat meegedeeld welke hulpmiddelen zijn toegestaan en welke niet. Tevens wordt de kandidaat meegedeeld welke toegestane hulpmiddelen hij zelf moet meenemen en welke door de school ter beschikking worden gesteld.
4. Gedurende het examen is het de kandidaat niet geoorloofd zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, uit het examenlokaal te verwijderen.
5. De kandidaat levert zijn werk aan een van de toezichthouders in; aan het einde van de zitting controleert één van de toezichthouders of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd.

21. Verhinderung Centraal Examen

Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de locatiedirecteur is verhinderd bij een of meer zittingen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee zittingen te voltooien.

Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.

IV: UITSLAG, HERKANSING, DIPLOMERING

22. Eindcijfers eindexamenen

Het eindcijfer voor alle examenvakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.

Voor de vakken waarin behalve schoolexamen ook centraal examen wordt gedaan, bepaalt de locatiedirecteur het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma minder dan 50 zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of meer zijn, naar boven afgerond.

Voor de kunstvakken geldt een bijzondere regeling: het Schoolexamencijfer wordt bepaald door het gemiddelde van het vak Kunst-Algemeen met het gekozen kunstvak (Beeldende Vorming, Drama of Muziek), waarbij het vak Kunst Algemeen 25% meetelt en het gekozen kunstvak 75%.

In het Centraal Examen wordt uitsluitend Kunst Algemeen geëxamineerd. Bij het volgen van twee kunstvakken wordt bij het profielvak Kunst Algemeen geëxamineerd en bij het vak in het vrije deel wordt i.p.v. een centraal examen een extra opdracht gemaakt al voor aanvang van het Centraal Examen.

23. Uitslag eindexamenen

Slaag-zak-regeling voor het eindexamen van 2019

Als de eindcijfers van het examen zijn vastgesteld, wordt door de locatiedirecteur en de secretaris van het Eindexamen de uitslag bepaald aan de hand van de regels, vermeld in artikel 49 van het Eindexamenbesluit.

In de op school gebruikelijke termen van "tekorten" (vijf = één tekort, vier = twee tekorten) betekent dit dat een kandidaat geslaagd is als de examenlijst aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. De examenlijst is volledig ingevuld, dat wil zeggen dat voor alle vakken een eindcijfer is bepaald dan wel de mededeling "voldoende" of "goed" voor de vakken CKV en LO.
2. Het gemiddelde van de op het centraal examen behaalde – onafgeronde - cijfers bedraagt minimaal 5,5.
3. Er is slechts één tekort binnen de vakken Nederlands, Engels, wiskunde A, B of C.
4. Alle vakken hebben een eindcijfer 6 of hoger
Of: 1 x 5, de rest 6 of hoger
Of: 1 x 4 of 2 x 5 of 1 x 5 en 1 x 4, waarbij het gemiddelde van alle vakken 6 of hoger moet zijn.

Er is dus geen eindcijfer lager dan 4, ook niet voor één van de vakken van het combinatiecijfer, dat voor één vak telt, en er zijn maximaal drie tekorten in maximaal twee vakken.

De rekentoets moet zijn afgelegd en het resultaat zal worden opgenomen op de cijferlijst. De uitslag telt niet mee voor de slaag-zak-regeling.

Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor de vakken Maatschappijleer, CKV, Godsdienst en het Profielwerkstuk. Deze eindcijfers worden eerst afzonderlijk rekenkundig afgerond.

N.B. Indien een eindcijfer een 3 of lager is, is de leerling niet geslaagd. Dit geldt ook voor onderdelen van het combinatiecijfer! Dus bijv. voor het vak Godsdienst mag geen eindcijfer 3 of lager worden behaald, terwijl het combinatiecijfer zelf een 4 of hoger is.

Voor het havo geldt dat 8 cijfers meetellen voor de slaag/zakregeling:

Nederlands, Engels, 4 profielvakken, 1 vak vrije deel, en het combinatiecijfer (Profielwerkstuk, CKV, Maatschappijleer en Godsdienst).

Extra vak

Bij een kandidaat die in meer vakken eindexamen heeft gedaan dan in het examenbesluit is voorgeschreven, betrekken de locatiedirecteur en de secretaris van het eindexamen één of meer eindcijfers van de examenvakken die daarvoor in aanmerking komen niet bij de bepaling van de uitslag, indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen. Indien er in dit verband een keuze mogelijk is uit meerdere eindcijfers kan ook de kandidaat zelf bepalen welk eindcijfer buiten beschouwing wordt gelaten. De kandidaat dient dit binnen 24 uur na bekendmaking van de cijfers aan de locatiedirecteur mee te delen.

Eerste uitslag

Zodra de eerste uitslag voor een kandidaat is vastgesteld, deelt de locatiedirecteur deze schriftelijk aan de kandidaat mee. Deze uitslag is tevens de definitieve uitslag als de kandidaat afziet van een herkansing.

Inzien examenwerk

Iedere examenkandidaat heeft de mogelijkheid het examenwerk in te zien. Hij/zij dient hiervoor een afspraak te maken met de examinator binnen 5 werkdagen na de eerste uitslag. Wanneer deze onverhoopt een vergissing in de correctie opmerkt – ten voordele of ten nadele van de kandidaat – dient deze vergissing onmiddellijk gemeld te worden aan de directeur. Deze neemt een besluit over eventuele vervolgstappen.

Herkansing in het Centraal examen (artikel 51 van het Examenbesluit)

Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak van het centraal examen herkansing aanvragen. Hij dient daartoe een schriftelijk verzoek bij de locatiedirecteur in uiterlijk 2 x 24 uur na de uitreiking van de cijferlijst.

De herkansingsexamens vinden plaats voor de zomervakantie (tweede tijdvak) op dezelfde wijze als in het eerste tijdvak.

Het hoogste van de cijfers, behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

Definitieve uitslag

Na de herkansing wordt de definitieve uitslag vastgesteld volgens de bovengenoemde en samengevatte regels.

24. Diploma's en cijferlijsten

De locatiedirecteur reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een lijst uit waarop zijn vermeld: het profiel of de profielen van de kandidaat, de cijfers voor het schoolexamen, de waarderingen voor LO, de titel en de beoordeling van het profielwerkstuk, de cijfers voor het centraal examen, de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede de uitslag van het eindexamen.

De locatiedirecteur reikt aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop het profiel of de profielen is/zijn vermeld waarin de kandidaat eindexamen heeft gedaan.

Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt, wel gewaarmerkte kopieën.

Een examenvak dat bij de bepaling van de uitslag buiten beschouwing is gebleven, wordt ter keuze van de kandidaat wel of niet op de cijferlijst vermeld.

V: PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Inleiding en gebruiksaanwijzing

Het programma van toetsing en afsluiting (gewoonlijk afgekort tot PTA) is een lijst van alle eisen waaraan de kandidaten moeten voldoen voor het examendossier.

Schoolexamentoetsen (SE), praktische opdrachten (PO) en handelingsdelen (HD) worden per vak genummerd (SE1, SE2, SE3 enz.). Van elk SE, PO en HD wordt kort aangegeven wat ervoor gedaan moet worden; uitvoeriger beschrijvingen zijn opgenomen in de studiewijzers die via de elektronische leeromgeving worden gepubliceerd.

Vervolgens wordt bij elk SE, PO en HD vermeld wanneer het plaatsvindt, in vrijwel alle gevallen door het nummer van de schoolweek te noemen. Als voor een praktische opdracht of een handelingsdeel een werkstuk moet worden ingeleverd, dient dit te gebeuren uiterlijk op de laatste schooldag van die week. De docenten geven tenminste vier weken tevoren aanwijzingen over de wijze waarop werkstukken moeten worden ingeleverd; deze aanwijzingen moeten strikt in acht genomen worden.

Daarna wordt aangegeven in welke vorm elk SE, PO of HD wordt gedaan. Bij schoolexamentoetsen wordt onderscheid gemaakt tussen een mondelinge toets(M), een schriftelijke toets (S) en een luistertoets (L).

Bij praktische opdrachten en handelingsdelen wordt de presentatievorm vermeld; nadere instructies daarover worden door de docenten gegeven.

Bij schoolexamentoetsen is vervolgens aangegeven hoelang ze duren: bijv. 45, 60 of 90 minuten. De duur van praktische opdrachten en handelingsdelen is alleen aangegeven als dat mogelijk en zinvol is; bedoeld is uitsluitend de tijd die nodig is voor de presentatie.

Bij elk SE en PO is tenslotte aangegeven hoe zwaar het weegt ten opzichte van de andere SE 's en PO 's en of het herkanst kan worden. Als vermeld wordt dat een toets de weging 2 heeft, wil dat dus zeggen dat het cijfer tweemaal zo zwaar telt als een toets met de weging 1.

De meeste toetsen kunnen herkanst worden, veel praktische opdrachten niet.

Het eindcijfer voor een vak in het schoolexamen vormt 50% van het eindcijfer; het eindcijfer voor het centraal examen de andere 50%.

Met de kennis van deze percentages en wegingsfactoren is het mogelijk te schatten hoe zwaar een bepaalde toets of een praktische opdracht weegt voor het eindexamencijfer.

Overzicht toetsweken	uitreiking resultaten toetsweek
	5 HAVO
Toetsweek 1: 22 november t/m 30 november, resultaten (inclusief handelingsdelen t/m 21 november)	Week 50
Luistertoetsen Moderne vreemde talen 21 t/m 22 januari	
Toetsweek 2: 14 t/m 22 maart, resultaten (inclusief handelingsdelen t/m 13 maart)	Week 14
Eindresultaten Schoolexamen, inclusief resultaten LO, CKV en profielwerkstuk	Week 16

Aardrijkskunde

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Hfdst. 1: Wereld	T1	S	60	1	ja
SE2	Hfdst. 2: Aarde	T2	S	60	1	ja
SE3	Hfdst. 3 en 4: Leefomgeving	T3	S	60	1	ja

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Domein: Wereld en leefomgeving	T1	S	90	2	ja
SE5	Domein: Aarde en Brazilië	T2	S	90	2	ja
HD1	Excursie leefomgeving	Nog niet bekend				

Bewegen, Sport en Maatschappij

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Theorietoets 1	T1	S	90	2	ja
SE2	Theorietoets 2	T2	S	90	2	ja
SE3	Theorietoets 3	T3	S	90	2	ja
PO1	Beweegopdrachten				7	nee
PO2	Bewegen en regelen (begeleiden en organiseren beweegsituaties)				6	nee
PO3	inleveren opdrachten				1	nee

NB: Indien een leerling door gezondheidsredenen niet in staat is deel te nemen aan de praktische onderdelen van het vak BSM dient de leerlingen een verklaring van een behandelend arts te kunnen overleggen. Voor de gemiste praktische onderdelen zal dan een vervangende onderzoeksopdracht moeten worden gedaan.

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Theorietoets 4	T1	S	90	3	ja
SE5	Theorietoets 5	T2	S	90	3	ja
PO4	Beweegopdrachten				7	nee
PO5	Bewegen en regelen (begeleiden en organiseren beweegsituaties)				6	nee
PO6	Inleveren opdrachten				1	nee

NB: Indien een leerling door gezondheidsredenen niet in staat is deel te nemen aan de praktische onderdelen van het vak BSM dient de leerlingen een verklaring van een behandelend arts te kunnen overleggen. Voor de gemiste praktische onderdelen zal dan een vervangende onderzoeksopdracht moeten worden gedaan.

Biologie

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Nectar HAVO 4: Hfdst. 1 en 2	T1	S	90	1	ja
SE2	Nectar HAVO 4: Hfdst. 3, 4 en 5	T2	S	90	2	ja
SE3	Nectar HAVO 4: Hfdst. 6, 7 en 8	T3	S	90	2	ja

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Nectar HAVO 5: Hfdst. 9, 10 en 11 Nectar HAVO 4: Hfdst. 3, 4 en 8	T1	S	90	3	ja
SE5	Nectar HAVO 5: Hfdst. 12, 13 en 14 Nectar HAVO 4: Hfdst. 5, 6 en 7	T2	S	90	3	ja
PO1	Practicum	T2	P	120	1	nee

CKV

4 HAVO 2017/2018	Stofomschrijving *)	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO1a	Gem. cijfer procesverslagen/voorbereiding op PO1b eerste semester	Voor Toetsweek 1	S		1	nee
PO1b	Gem. cijfer Praktische opdrachten eerste semester	Voor Toetsweek 1	S		1	nee
PO2a	Gem. cijfer procesverslagen/ Vorbereiding PO2 Tweede semester	Voor Toetsweek 3	S		1	nee
PO2b	Gem. cijfer praktische opdrachten tweede semester	Voor Toetsweek 3	S		1	nee

*) PO1a kan beoordeeld worden zonder PO1b. PO1b kan **niet beoordeeld** worden zonder PO1a. PO2a kan beoordeeld worden zonder PO2b. PO2b kan **niet beoordeeld** worden zonder PO2a.

***) Leerlingen die het leerjaar doubleren, kunnen nooit aanspraak maken op het recht op een vrijstelling voor het vak ckv. In overleg met de vakdocent, mentor en teamleider kan er wel maatwerk worden geleverd.
Daarbij dienen altijd onderstaande stelregels in acht genomen te worden:

- 1) Doublanten die gemiddeld een onvoldoende eindcijfer voor het vak ckv hebben gehaald, doen het complete programma opnieuw;
- 2) Doublanten die op het rapport een voldoende eindcijfer hebben gehaald krijgen vrijstelling voor het vak ckv, maar hebben het recht om hun cijfer te verbeteren door het doen van een extra opdracht die in plaats komt van een eerder gemaakte PO.
- 3) Leerlingen die voor delen van het vak ckv vrijgesteld worden, zullen deze tijd nuttig moeten besteden aan andere schoolzaken, vanuit het principe tijd voor tijd. De leerlingen werkt aan zijn eigen programma op school: in lokaal 210 of in de mediatheek.

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO3a	Gem. cijfer procesverslagen/voorbereiding op PO3b eerste semester	Voor Toetsweek 1	S		1	nee
PO3b	Gem. cijfer Praktische opdrachten eerste semester	Voor Toetsweek 1	S		1	nee
PO4	Persoonlijk ontwikkelingsgesprek	Na toetsweek 1	M		1	nee

*)PO 3a kan beoordeeld worden zonder PO1b. PO1b kan **niet beoordeeld** worden zonder PO1a.

***) Zie opmerking bij PTA 4 HAVO

Duits

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Schrijfvaardigheid	T1	S/C	60	2	ja
SE2	Spreekvaardigheid	T2	M	15	2	nee
SE3	Luistervaardigheid: CITO Kijk- en luistertoets	T3	L	60	2	ja
PO1	Literatuur: leerling leest enkele boeken en/of literaire fragmenten				2	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Schrijfvaardigheid, 2 Duitse brieven schrijven	T1	S/C	90	3	ja
SE5	Luistervaardigheid	4	L	90	3	ja
SE6	Spreekvaardigheid	T2	M	20	3	nee
PO2	Gemiddelde van kleine opdrachten in 5 Havo Literatuur: leerling leest enkele boeken en/of literaire fragmenten				2	

Economie

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Economie in context deel 1: hoofdstuk 1 t/m 3	T1	S	90	2	ja
SE2	Economie in context deel 1: hoofdstuk 4 t/m 8	T2	S	90	2	ja
SE3	Economie in context deel 1: hoofdstuk 9 t/m 11	T3	S	90	2	ja
PO1	Keuzeonderwerp Belastingaangifte computer	23	S	60	0,5	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Economie in context deel 1: Hoofdstuk 6 (alleen §3 t/m §5), 9, 10 Economie in context deel 2: hoofdstuk 12 t/m 15	T1	S	90	3	ja
SE5	Economie in context deel 2: hoofdstuk 16 t/m 20	T2	S	90	3	ja
PO2	Keuzeonderwerp: actualiteit + bespreking examenopgave	Hele jaar	S + M		1	nee

Engels

4 HAVO 2017/2018	Stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Of Course! (+ onregelmatige werkwoorden)	T1	S	60	2	ja
SE2	Schrijfvaardigheid	T2	S/C	70	1	ja
SE3	Kijk en luistertoets	T3	L	70	2	ja
HD1	Inleveren boekproject opdrachten	les				
PO1	Gemiddelde van kleine opdrachten	les	S		1	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Schrijfvaardigheid - Eindtoets	T1	S/C	90	3	ja
SE5	Presentatie in de klas	les	M	10	1	nee
SE6	Kijk- en Luistervaardigheid - CITO eindtoets	4	L	70	3	ja
SE7	Spreekvaardigheid - Eindtoets	T2	M	15	2	nee
PO2	Gemiddelde van kleine opdrachten	les	S			nee
HD2	Inleveren boekproject opdrachten	les				

Frans

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Spreekvaardigheid	T1	M	15	2	nee
SE2	Schrijfvaardigheid (computer)	T2	S/C	90	1	ja
SE3	Luistervaardigheid	T3	L	60	2	ja
PO1	Boek 1		S	45	1	Nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Schrijfvaardigheid (computer)	T1	S/C	90	3	ja
SE5	Luistervaardigheid	4	L	60	3	ja
SE6	Spreekvaardigheid	T2	M	15	3	nee
PO2	Literatuur		S	60	1	nee
PO3	Boek 2		S	60	1	nee
PO4	Boek 3		S	60	1	nee
PO5	Gemiddelde van kleine opdrachten in 5 Havo (idioom en Lille)		S		2	nee

Geschiedenis

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Oriëntatiekennis tijdvak 4 § 1 t/m 3 tijdvak 5 en Historische context Republiek	T1	S	60	1	ja
SE2	Oriëntatiekennis tijdvak 6,7 en 8	T2	S	60	1	ja
SE3	Oriëntatiekennis tijdvak 9 en 10	T3	S	60	2	ja
PO1	Tijdvakken 1 t/m 4		S		1	Nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Tijdvakken 5 t/m 10 + vaardigheden	T1	S	90	3	ja
SE5	Historische contexten (nader op te geven)	T2	S	90	3	ja

Godsdienst

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Wegen naar Verlossing: Hfdst. 1 en 3, capita selecta H2 en 4 inclusief materiaal op N@tschool	T1	S	90	3	ja
SE2	Over Normaal Gesproken: Hfdst. 1 en 2 & argumentatiemodel inclusief materiaal op N@tschool	T2	S	90	3	ja
PO1	Debatteren	Op afspraak tussen T1 en T2	M	45	2	nee
PO2	Egodocument en verwerking Over Normaal Gesproken hfdst. 3 en 4 met filmopdracht IN DE KLAS TE MAKEN!	Week 6 juni	S	-	2	nee

Kunst: Algemeen

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Cultuur van romantiek en realisme	T2	S	90	1	ja (s/m)
SE2	Cultuur van het moderne	T3	S	90	1	ja (s/m)

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving (onder voorbedhoud)	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE3	Cultuur van het moderne	T1	S	90	1	ja (s/m)
SE4	Massacultuur	T2	S	90	1	ja (s/m)
SE5	Gemiddelde van VT's en opdrachten		S		1	nee

Kunst: Beeldend

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO1	Onderzoeksopdracht	T3			1	nee
PO2	Praktische opdracht	T3			1	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO3	Onderzoeksopdracht	T1			1	nee
PO4	Praktische opdracht	T1			1	nee

Kunst: Drama

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Toets vaktheorie ("Dialog")	T3	S	90	1	ja
PO1	Speltoets 2: tekst	10	M	5+5	1	ja
PO2	Vorbereidingsplan Kleine presentatie	15	S	n.v.t.	1	nee
PO3	Kleine presentatie	18	M	10	4	Ja
PO4	Jaargemiddelde reflectieverslagen	*	S	n.v.t.	1	nee

* Reflectieverslagen worden enkele malen per jaar gemaakt en beoordeeld;
Het gemiddelde van deze beoordelingen telt mee voor het eindrapport resp. het
examendossier met de genoemde weging.

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO5	Monoloog	42	M	5	3	ja
PO6	Recensie	3	S	n.v.t.	1	nee
PO7	Groepsvoorstelling	2	M	10-15	5	nee

Kunst: Muziek

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Toonhoogte (K1), Toonduur (K2), Maat (K4), Ritme (K3)	T1	S	45	2	ja
SE2	Middeleeuwen (V1), Renaissance (V2), Toonladders (K5)	T2	S	90	2	ja
SE3	Barok (V3), Intervallen (K4), Akkoord (K5) + Solfege	T3	S	90	2	ja
PO1	Optreden				3	nee
PO2	Overgangsexamenconcert	datumlijst			3	nee
PO3	Componeeropdracht	les	S		2	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Weense Klassieken (V4), Toonsoort (K6)	T1	S	90	2	ja
SE5	Romantiek (V5), Jazz/Rock Theorie K1 t/m 9	4	S	90	2	ja
PO5	Optreden				3	nee
PO6	Examenconcert	datumlijst			3	nee
PO7	Presentatie				3	nee

Lichamelijke opvoeding

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
	Atletiek: Werp en loopnummers					
	Spel: Basketbal, volleybal (techniek en spel)					
	Spel: Voetbal, hockey en softbal (techniek en spel)					
	Atletiek: Springen en lopen					
	Turnen: Touw klimmen/ringzwaaien					
	Turnen: springen					
	Bewegen op muziek o.a. conditionele vormen					
5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
	Sportoriëntatieprogramma					
	Sportoriëntatieprogramma					
	Atletiek: SRT					
	Bewegen op muziek: Conditionele vormen					
	Spel: Voetbal, basketbal, volleybal, hockey					
	Minitrampoline springen					

Heb je een blessure waardoor je niet mee kunt sporten, dan dien je je aan het begin van de les bij de docent LO te melden en afspraken te maken over een vervangende opdracht, bijv. een werkstuk

Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB)

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving (onder voorbehoud)	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
HD3	Bezoek en verslag keuzeactiviteit					
HD4	Bezoek en verslag keuzeactiviteit	Uiterlijk 1 april				

Maatschappijleer

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Wat is Maatschappijleer?, Parlementaire Democratie	T1	S	90	4	ja
SE2	Pluriforme Samenleving Rechtsstaat	T2	S	90	4	ja
PO1	"Wat is maatschappijleer?"	37	S	60	1	nee
PO2	Pluriforme Samenleving rechtsstaat	5	S	60	1	nee
HD1	Activiteiten 'Den Haag'	36			n.v.t.	nee
HD2	Bezoek Rechtbank/opdracht rechtsstaat					nee

Management & Organisatie

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	M&O in balans deel 1A: hfdst. 1, 2, 3, 9, 10 en 11	T1	S	90	1	ja
SE2	M&O in balans deel 1A: hfdst. 12 t/m 19	T2	S	90	1	ja
SE3	M&O in balans deel 1B: hfdst. 20 t/m 24	T3	S	90	1	ja

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	M&O in balans deel 1A: hfdst. 11 inclusief uitbreiding M&O in balans deel 2B: hfdst. 31 t/m 36	T1	S	90	2	ja
SE5	M&O in balans deel 1B en 2A: hfdst. 20 t/m 25 en 27	T2	S	90	2	ja
PO1	M&O in balans deel 2A: Excel hfdst. 28 en 29 (computer)		S/C	90	1	nee
PO2	M&O in balans deel 1A: hfdst. 4 t/m 8 Supermanager		S	n.v.t.	1	nee

Natuurkunde

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Syst. Nat. Hoofdstuk 1, 2 en 3	T1	S	90	2	ja
SE2	Syst. Nat. Hoofdstuk 4 en 6	T2	S	90	3	ja
SE3	Syst. Nat. Hoofdstuk 5 (en*)	T3	S	90	3	ja
M1*	Keuzemodule	*	S/P		*	*
PO1	Syst. Nat. Hoofdstuk 7 + een aantal opdrachten die door de docent gedurende het jaar worden opgegeven		practicum	60	2	nee

*) Onderwerp en inhoud van de keuzemodule wordt door de sectie vastgesteld na consultatie van de leerlingen. Toetsing van de keuzemodule zal (afhankelijk van het onderwerp) in SE3 en/of in het PO1 plaatsvinden.

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Syst. Nat. Hoofdstuk 8 en 9 + 2 ^e keuzemodule	T1	S	90	3	ja
SE5	Syst. Nat. Hoofdstuk 10 en Hoofdstuk 11 Herhaling mechanica (hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 8 en 9)	T2	S	90	3	ja
PO2	Syst. Nat. Hoofdstuk 7 + een aantal opdrachten die door de docent gedurende het jaar worden opgegeven		practicum		2	nee

Steeds geldt dat eerder behandelde leerstof bekend verondersteld wordt en (impliciet) bevraagd kan worden.

Natuur, Leven & Technologie

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	buiten (toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO1	Bewegende aarde	ja			2	nee
PO2	Technisch ontwerpen in de biochemische technologie	ja			2	nee
PO3	Bewust overwogen biertje	ja			2	nee
PO4	Plaatsbepaling en navigatie	ja			2	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	buiten (toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO5	Dynamische modellen	ja			2	nee
PO6	Ontwerpen in Excel	ja			2	nee

Opmerking:

De geplande modules kunnen wijzigen vanwege de beschikbaarheid van docenten en materiaal. Het cijfer voor een module is een gewogen gemiddelde van cijfers behaald voor (praktisch en/of schriftelijk) werk en een cijfer behaald voor de (eventuele) schriftelijke eindtoets. Informatie over de weging van de verschillende onderdelen per module wordt door de docent verstrekt. Er is geen herexamen mogelijk voor NLT.

Nederlands

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Leesvaardigheid (zakelijke tekst)	T1	S	60	3	ja
PO1	Literaire analyse en schrijfopdracht	december	S	45	2	nee
PO2	Schrijfvaardigheid zakelijke tekst	T2	S	90	2	nee
PO3	Spreekvaardigheid: probleemoplossende discussie	mei-juni	M	45	1	nee
SE2	Leesvaardigheid en Argumenteren (zakelijke tekst)	T3	S	60	3	ja

5 HAVO 2018/2019	Stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
PO4	Schrijfopdracht zakelijke tekst	oktober	S	180	2	nee
SE3	Leesvaardigheid en Argumenteren (zakelijke tekst)	T1	S	90	3	ja
PO5	Spreekvaardigheid: debat	januari	M	45	2	nee
SE4	Literatuurgeschiedenis	T2	S	60	3	Ja
SE5	Mondeling tentamen letterkunde over 8 gelezen en bestudeerde boeken, afkomstig uit de Nederlandse literatuur	T2	M	15	3	Ja

Verplicht bij SE 5:

- 1 werk uit de Middeleeuwen
- 1 werk uit de Renaissance
- 1 werk uit de periode 1900-1940
- 1 werk van W.F. Hermans, Gerard Reve, Harry Mulisch, Jan Wolkers of Hella Haasse

Rekenen

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
TOETS 1	Rekentoets		S	120	1	ja

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
TOETS 2	Rekentoets		S	120	1	ja

* Toetsperiode wordt in overleg met de teamleider vastgesteld

** Herkansing is verplicht bij een onvoldoende

Scheikunde

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minu ten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Chemie hfdst. 1, 2 en 4	T1	S	60	1	ja
SE2	Chemie hfdst. 3, 5 en 6	T2	S	75	2	ja
SE3	Chemie hfdst. 7, 8 en 9.1 t/m 9.4	T3	S	90	3	ja

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minu ten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Chemie hfdst. 9,11 en 13	T1	S	90	3	ja
SE5	Chemie hfdst. 10, 12 en 14	T2	S	90	3	ja
PO1	Practica gedurende het schooljaar		P		2	nee

Spaans

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Grammatica periode 1	T1	S	60	2	ja
SE2	Schrijfvaardigheid (informele brief)	T2	S	90	2	ja
SE3	Mondelinge vaardigheden	T3	M	15	2	nee
PO1	Trabajo cultura y lectura	In de les inleveren	M/S/L		2	Nee
PO2	Luistervaardigheid	In de les	L/S	45	2	Nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Schrijfvaardigheid (formele brief)	T1	S	60	3	ja
SE5	Luistervaardigheid	4	L	60	3	nee
SE6	Mondelinge vaardigheden	T2	M	10	3	nee
PO3	gemiddelde van kleine opdrachten en idioom in 5 HAVO	In de les	M/S/L		2	nee

Spaans Camino Español

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE1	Grammatica periode 1	T1	S	60	2	ja
SE2	Schrijfvaardigheid (informele brief)	T2	S	90	2	ja
SE3	Mondelinge vaardigheden	T3	M	15	2	nee
PO1	Trabajo cultura y lectura	In de les inleveren	M/S/L		2	nee
PO2	Luistervaardigheid	In de les	L/S	45	2	nee
PO3	Viaje a España	In de les	S/M		2	nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Schrijfvaardigheid (formele brief)	T1	S	60	3	ja
SE5	Luistervaardigheid	4	L	60	3	nee
SE6	Mondelinge vaardigheden	T2	M	10	3	nee
PO4	gemiddelde van kleine opdrachten en idioom in 5 HAVO	In de les	M/S/L		2	nee

Wiskunde A

4 HAVO 2017/2018	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
	Boek: MW11 Havo 4 wiskunde A					
Bij SE1	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T1	S			n.v.t., zie NB
SE1	H1 (rekenen) + H2 (tabellen en grafieken) + H4 (systematisch tellen) + vaardigheden 1	T1	S	60	2	Ja
Bij SE2	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T2	S			n.v.t., zie NB
SE2	H5 (lineaire en exponentiële groei) + H6 (grafieken en vergelijkingen) + H8 (grafieken en veranderingen) + vaardigheden 1 en 2	T2	S	60	2	Ja
Bij SE3	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T3	S			n.v.t., zie NB
SE3	H3 (statistische vraagstellingen) + H7 (statistische verwerking, zonder ICT) + vaardigheden 1 t/m 4	T3	S	75	2	Ja
HD1	Workshop statistiek met Excel	3 ^e Periode				
PO1	Statistisch onderzoek m.b.v. Excel	3 ^e periode	S		1	Nee

5 HAVO 2018/2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
	Boek: MW11 Havo 5 wiskunde A					
Bij SE4	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T1	S			n.v.t., zie NB
SE4	H1 (lineaire en exponentiele formules) + H2 (verdelingen, zonder ICT) + H3 (allerlei formules) + vaardigheden 1 en 2	T1	S	90	4	Ja
Bij SE5	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T2	S			n.v.t., zie NB
SE5	Alle stof van SE4 + H4 (toegepast rekenen) + H5 (conclusies uit data) + H6 (werken met formules) + vaardigheden 1 t/m 3	T2	S	90	4	Ja
cijfer	Cijfer SE = score toets (max 9 punten) + 1 gratis punt + procespunten (max 0,6) = max 10,0 Cijfer Herk SE = score toets (max 9 punten) + 1 gratis punt + procespunten (max 0,6) = max 10,0					

Procespunten:

Iedere periode zijn er één of meerdere momenten om totaal maximaal 0,6 procespunten te scoren. Deze punten komen bij de score van de toets in de toetsweek.

Voorbeelden waarmee de procespunten verdiend kunnen worden zijn:

- Huiswerkcontrole: gecontroleerd wordt of het opgegeven werk gemaakt, nagekeken en met rood verbeterd is. Deze controle kan onverwachts of onaangekondigd gebeuren.
- Houden van een (groeps/individuele) presentatie waarbij de (groeps/individuele) inzet bepalend is voor het verdienen van procespunten voor alle leden van de groep.
- Maken van een pp-toets waarbij de stof door de docent wordt opgegeven.
- Maken van foutenanalyses
- Maken (ICT)opdrachten + verslag

In de studiewijzer wordt precies opgegeven met welke opdracht de leerling de procespunten kan verdienen.

NB: De procespunten behaald in een periode vervallen voor het herkansingscijfer. Voor de herkansing zijn maximaal 0,6 procespunten te verdienen door extra opdrachten te maken, welke worden opgegeven door de docent (een foutenanalyse zal daar vaak een onderdeel van uitmaken).

Voor een examen dienen alle grafische rekenmachines op "de examenstand" gezet te worden.

Wiskunde B

4 HAVO 2017/2018	Stofomschrijving MW 11	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
Bij SE1	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T1	S			n.v.t., zie NB
SE1	MW B 4 Havo elfde editie: H1 (vergelijkingen)+ H2 (Functies en grafieken) + H3 (Machtsfuncties) + vaardigheden 1 + aantekeningen	T1	S	90	2	Ja
Bij SE2	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T2	S			n.v.t., zie NB
SE2	MW B 4 Havo elfde editie: H4 (Exponentiele functies) + H6 (Afgeleide functies) + H8 (Periodieke functies) + vaardigheden 1 en 2 + aantekeningen	T2	S	90	2	Ja
Bij SE3	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T3	S			n.v.t., zie NB
SE3	MW B 4 Havo elfde editie: H5 (Afstanden en hoeken) + H7 (Lijnen en afstanden) + vaardigheden 1 t/m 4 + keuzemenu + aantekeningen	T3	S	90	2	Ja

5 HAVO 2018-2019	stofomschrijving	(toets) week	schriftelijk mondeling luister	duur in minuten	wegings- factor	herkansing mogelijk?
SE4	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onder/aan.	voor T1	S			n.v.t., zie NB
SE4	MW B 5 Havo elfde editie: H1 (logaritmische functies) + H2 (functies bewerken) + H3 (goniometrische functies) + vaardigheden 1 en 2 + aantekeningen	T1	S	120	4	Ja
Bij SE5	Procespunten: max 0,6. Zie opmerking onderaan.	voor T2	S			n.v.t., zie NB
SE5	MW B 5 Havo elfde editie: H6 (verbanden) + H4 (differentieren) + H5 (cirkels) + vaardigheden 1 t/m 4 + aantekeningen	T2	S	120	4	Ja
cijfer	Cijfer SE 1,2,3 en 5 = score toets (max 9 punten)+1 gratis punt + procespunten (max 0,6)= max 10,0 Cijfer SE 4 = score toets (max 9 punten) + 0,5 gratis punt + procespunten (max 0,6) + max 0,5 punt deelname wiskunde B-dag (kan niet herkanst worden) = max 10,0 Cijfer Herk SE 1,2,3 en 5 = score toets (max 9 punten) + 1 gratis punt + procespunten (max 0,6) = max 10,0 Cijfer Herk SE 4 = score toets (max 9 punten) + 0,5 gratis punt + procespunten (max 0,6) + max 0,5 punt deelname wiskunde B-dag (kan niet herkanst worden) = max 10,0					

Procespunten:

Iedere periode zijn er één of meerdere momenten om totaal maximaal 0,6 procespunten te scoren. Deze punten komen bij de score van de toets in de toetsweek.

Voorbeelden waarmee de procespunten verdiend kunnen worden zijn:

- Huiswerkcontrole: gecontroleerd wordt of het opgegeven werk gemaakt, nagekeken en met rood verbeterd is. Deze controle kan onverwachts of onaangekondigd gebeuren.
- Houden van een (groeps/individuele) presentatie waarbij de (groeps/individuele) inzet bepalend is voor het verdienen van procespunten voor alle leden van de groep.
- Maken van een pp-toets waarbij de stof door de docent wordt opgegeven.
- Maken van foutenanalyses
- Maken van ICT opdracht(en)

In de studiewijzer wordt precies opgegeven met welke opdracht de leerling de procespunten kan verdienen.

NB: De procespunten behaald in een periode vervallen voor het herkansingscijfer. Voor de herkansing zijn maximaal 0,6 procespunten te verdienen door extra opdrachten te maken, welke worden opgegeven door de docent (een foutenanalyse zal daar vaak een onderdeel van uitmaken).

Voor een examen dienen alle grafische rekenmachines op "de examenstand " gezet te worden.

BIJLAGE 1:**Hulpmiddelen eindexamen havo en vwo 2019**

Vak	havo & vwo
Alle vakken	<ul style="list-style-type: none"> - schrijfmateriaal inclusief millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat
Alle schriftelijke examens	Woordenboek Nederlands
Latijn, Grieks	Latijns resp. Grieks woordenboek
Moderne vreemde talen	Woordenboek naar en van de doeltaal (bij Engels daarnaast ook (op verzoek kandidaat, met toestemming bevoegd gezag) woordenboek E-E))
Wiskunde A, B, C	<ul style="list-style-type: none"> - grafische rekenmachine - roosterpapier in cm²
Biologie, Natuurkunde, Scheikunde	- goedgekeurd informatieboek: Binas 6 ^e druk
Aardrijkskunde	Door het CvE goedgekeurde atlas voor het CE in 2019 is de Grote Bosatlas: <ul style="list-style-type: none"> - 54^e druk , voor VWO - 55^e druk inclusief aanvullend katern*, voor havo

* dit katern is gratis verkrijgbaar bij uitgever Noordhoff.

Rooster voor de eindexamens en de staatsexamens havo 2019

Eerste tijdvak 2019 centrale examens

	Havo
do 9 mei	
	13.30-16.30
	wiskunde A, B
vr 10 mei	09.00 – 11.30
	Duits
	13.30-16.30
	management en organisatie
ma 13 mei	09.00 – 12.00
	geschiedenis
	13.30 – 16.30
	natuurkunde
di 14 mei	
	13.30-16.00
	Engels
wo 15 mei	
	13.30-16.00
	Frans
do 16 mei	
	13.30-16.30
	Nederlands
vr 17 mei	
	13.30-16.30
	biologie
ma 20 mei	09.00 – 12.00
	kunst algemeen*
	13.30-16.30
	economie
di 21 mei	09.00 – 12.00
	Aardrijkskunde
	13.30-16.30
	scheikunde
wo 22 mei	
do 23 mei	
	13.30 – 16.30
	Spaans

*kunst (beeldende vormgeving/ dans/ drama/ muziek/ algemeen)

Beoordeling Profielwerkstuk HAVO

proces 50%	niveau 1 onvoldoende 1-2-3-4-5	niveau 2 voldoende 6-7	niveau 3 goed 7-8	niveau 4 excellent 9-10
eigen initiatief en verantwoordelijkheid	Neemt afwachtende houding aan, komt niet of slecht voorbereid naar begeleidings-gesprekken, reageert niet of matig.	Neemt deels zelf initiatieven, maar stelt zich soms afwachtend op, geeft weinig signalen af als het niet goed gaat.	Neemt in alle fasen zelf initiatieven en verantwoordelijkheid, geeft zelf signalen af als het niet goed gaat.	Neemt in alle fasen initiatieven, begeleider hoeft nauwelijks te sturen.
samenwerking met (medeleerling en) begeleider	Komt afspraken niet of matig na, is niet of nauwelijks open in de communicatie.	Komt afspraken meestal na, is redelijk open communicatie.	Komt afspraken na, is open in de communicatie.	Komt afspraken na, is open in de communicatie, houdt goed rekening met medeleerling en begeleiders.
reflectie op het leren / logboek (wat heb ik gedaan? wat ging goed? wat kan beter? wat neem ik me voor een volgende keer?)	Logboek ontbreekt of is weinig zeggend ingevuld.	Logboek is aanwezig, er is enige reflectie aanwezig op de eigen aanpak, maar die gaat niet veel verder dan feitelijke verslaglegging.	Logboek is aanwezig, beknopte, maar goede reflectie op het eigen leren, die verder gaat dan beschrijven en ook een analyse bevat van het eigen functioneren.	Logboek is aanwezig, goede en uitgebreide reflectie op het eigen leren, die verder gaat dan beschrijven en ook een heel goede analyse bevat van het eigen functioneren.
Inhoud en Presentatie 50%	niveau 1 onvoldoende 1-2-3-4-5	niveau 2 voldoende 6-7	niveau 3 goed 7-8	niveau 4 excellent 9-10
consistentie en helderheid in opzet inleiding, hoofddeel, conclusie	Delen ontbreken en/of vertonen weinig of geen samenhang en/of behoorlijk onevenwichtig.	Alle onderdelen zijn aanwezig en vertonen een redelijke samenhang (inleiding en conclusie sporen met elkaar, middendeel leidt tot conclusie).	Alle onderdelen zijn aanwezig en vertonen een goede samenhang (inleiding en conclusie sporen met elkaar, middendeel leidt tot conclusie), er is weinig overbodige informatie.	Alle onderdelen zijn aanwezig en vertonen een uitstekende samenhang (inleiding en conclusie sporen met elkaar, middendeel leidt tot conclusie), er is geen overbodige informatie.
denkniveau beschrijving / analyse / evaluatie (eigen, onderbouwde mening)	Beschrijving, analyse en/of evaluatie ontbreken of zijn van onvoldoende kwaliteit.	Voornamelijk (juiste) beschrijving, summiere analyse en evaluatie.	Goede verhouding tussen beschrijving, analyse en evaluatie en deze zijn alledrie van goede kwaliteit.	Uitstekende verhouding tussen beschrijving, analyse en evaluatie en deze zijn alledrie van goede kwaliteit en af en toe zelfs uitstekend.
gebruikte bronnen hoeveelheid en de kwaliteit (alleen de	Er zijn voornamelijk oppervlakkige bronnen gebruikt,	Er zijn een paar relevante populairwetenschappelijke	Er is naast relevante populair-wetenschappelijke bronnen ook	Er zijn meerdere relevante wetenschappelijke bronnen

bronnen die juist zijn gebruikt tellen mee)	zoals wikipedia en eenvoudige scholierensites.	bronnen gebruikt.	een bron van een meer wetenschappelijk niveau gebruikt.	gebruikt.
illustraties, tabellen, grafieken (alleen indien van toepassing)	Slordig, onduidelijk en/of hebben geen heldere relatie met het betoog en/of het schort aan de conclusies/interpretatie.	Tamelijk helder, verzorgd en hebben een tamelijk heldere relatie met het betoog, min of meer correcte interpretatie/conclusie.	Helder, verzorgd en hebben een heldere relatie met het betoog, correcte interpretatie/conclusie.	Uitermate helder, verzorgd en hebben een bijzonder heldere relatie met het betoog, de interpretatie /conclusies zijn excellent.
controleerbaarheid	De lijst met bronnen, de bronvermeldingen (noten) ontbreken en/of zijn niet correct en/of onduidelijk. De onderzoeksmethode is nauwelijks of niet verantwoord.	De lijst met bronnen en de bronvermeldingen (noten) zijn redelijk correct en duidelijk. De onderzoeksmethode is enigszins verantwoord.	De lijst met bronnen en de bronvermeldingen (noten) zijn correct en duidelijk. De onderzoeksmethode is goed verantwoord.	De lijst met bronnen is correct en duidelijk en er is een uitgebreid notenapparaat. De onderzoeksmethode is uitstekend verantwoord.
originaliteit / eigen werk	Er is een grote mate van 'knip-en-plakwerk'.	Er is een weinig originele vraagstelling en/of aanpak en er is een redelijke mate van 'eigen werk', maar her en der neigt het nog naar 'herkauwen'.	Er is een originele vraagstelling en/of aanpak en er is duidelijk een grote mate van 'eigen werk'.	Er is een originele vraagstelling en aanpak en er is een zeer grote mate van 'eigen werk'.
taalgebruik	Taalgebruik is niet erg helder, er is sprake van redelijk wat stijl- en spelfouten, taalgebruik is (vanwege knip- en plakwerk) weinig consistent.	Taalgebruik is tamelijk helder, vertoont slechts weinig stijl- en spelfouten, vertoont eigen stijl van de leerling, redelijke zinsbouw.	Taalgebruik is helder, vertoont vrijwel geen stijl- en spelfouten, vertoont eigen stijl van de leerling, goede zinsbouw.	Taalgebruik is helder en fraai, vertoont vrijwel geen stijl- en spelfouten, vertoont eigen stijl van de leerling, goede zinsbouw.
verzorging (voorblad, inhoudsopgave, paginanummers, alinea-indeling, bladspiegel, mapje, lettertype)	Een of meer onderdelen ontbreken, zijn slordig of niet functioneel.	Alle onderdelen zijn aanwezig en redelijk functioneel.	Alle onderdelen zijn aanwezig en functioneel.	Alle onderdelen zijn aanwezig, functioneel en fraai.